

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за избор на доцент в професионално направление 2.2. – История и археология (Нова история) към Катедра нова и съвременна история, ИФ, СУ „Св. Климент Охридски” обявен в „Държавен вестник”, бр. 33 / 11.04.2014 г. с участник гл. ас. д-р Алексей Кирилов Кальонски

Уважаеми членове на научното жури,

Преди да представя своето становище искам да споделя, че познавам научното и професионално развитие на колежата Алексей Кальонски от момента на постъпването му в колегията на Историческия факултет към СУ. През последните осем години, в качеството си на ръководител на Катедрата по нова и съвременна история имам и най-пряк поглед не само върху научното му творчество, но и върху качеството на неговата преподавателска работа.

С представените за обсъждане научни трудове гл. ас. д-р Алексей Кальонски се явява на конкурс за присъждане на академичната длъжност „доцент” в Историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски” по обявен конкурс за доцент по професионално направление 2.2 История и археология (Нова история), обявен в „Държавен вестник”, бр. 33 / 11.04.2014 г. На обявеният конкурс за академичната длъжност „доцент” д-р Алексей Кирилов Кальонски се явява с впечатляваща научна продукция и сериозен преподавателски стаж. Научните публикации на кандидата включват три монографии: 1. Юруците. С., Просвета, 2007, 470 с.; 2. “Възродителният процес”. Мюсюлманските общности и комунистическият режим: политики, реакции и последици. С., CIELA, 2008, 211 с. (съавтор Михаил Груев). 3. Communities, Identities and Migrations in Southeast Europe. Collected Articles, София 2014 (под печат); 25 статии и студии и седем учебника, и учебни помагала.

Научно-изследователската дейност на кандидата намира израз и в участието му в 10 национални и международни проекти и множество научни конференции. От приложената справка за цитирания личи отразението, което научните дирения на д-р Алексей Кальонски имат сред международната научна общественост.

Още в началото трябва да отбележа, че цялостното научно творчество на д-р Алексей Кальонски е посветено на една изключително интересна, гранична и интердисциплинарна тема, свързана с балканската и османската история, миграции, номадски общества, етнокултурни проблеми и малцинства, история на Русия, Източна Европа и Евразия. Тази научна ориентация позволява на кандидатът да се впише идеално в тематичната и хронологическа рамка на настоящия конкурс, което личи и от сухото изброяване на водените от него лекционни курсове: История на Русия, Евразия и Източна Европа (X-XVII в.; XIII-XIX в.); Образуване на Руската полиетнична държава (XV-XVIII в.); Русия и Югоизточна Европа (XIII-XVIII в.); Между Изтока и Запада: традиции и модернизация в Руската и Османската империи (XVII -началото на XX в.); Руси и татари (XV-XVII в.); Балканските номади; Евразийските номади: история, общества и култура (X-XV в.); Наследството на малцинствените култури.

Тук бих искал да отделя място на приносните моменти в творчеството на д-р Алексей Кальонски. На първо място безспорно трябва да посочим фундаменталното изследване посветено на юруците. Работата е защитена като докторска дисертация, но интереса на д-р Кальонски към темата не секва и във времето той я допълва, и задълбочава. В близко бъдеще предстои публикация на английски език по линия на Конкурс за най-добра дисертация по балканска и османска история – *Nomads, Farmers and Soldiers: Yürüks in the Ottoman Balkans*, American Research Center in Sofia Monograph Series, II - Gipson Award for outstanding Bulgarian dissertation on the Ottoman Period in the Balkans, 2002-2012.

Изследването проследява един интересен случай на „подчинени” и „регулирани” номади (впоследствие номадски, полууседнали и уседнали групи), същевременно – може би най-добре документираната от всички подобни общности, някога заселвали се в Югоизточна Европа. Разработени са редица общи и частни проблеми, с приносен характер, сред които ми се ще да открия анализът на резултатите от продължителните процеси на акултурация и маргинализация, на удържане или не, на променливата символна граница спрямо обкръжаващите по-големи култури и общества.

Втората монография на д-р Алексей Кальонски е посветена на една изключително интересна и с подчертано приносен характер тема от най-новата история на България – “Възродителният процес”. Мюсюлманските общности и комунистическият режим: политики, реакции и последици. С.,

СІЕЛА, 2008, 211 с. (съавтор Михаил Груев). Книгата представлява анализ, от една страна, на политиката към двете най-значими мюсюлмански общности в България – турците и помаците (българите мюсюлмани), а от друга – на нейното отражение върху двете групови идентичности. Разделена е на две части (първата е дело на доц. д-р Михаил Груев), а втората – на Алексей Калъонски. Същината на изложението в частта на д-р А. Калъонски обхваща времето от средата на 70-те години, когато вниманието на режима се премества върху периферни части на турската общност в България, до края на 80-те години. Този процес е разгледан в контекста на големия проблем за социалистическата версия на модернизация и интеграция, и на взаимоотношенията “комунизъм-национализъм” в техния български контекст.

Основната изследователска цел е не само събитийната реконструкция, а и проследяването на многопосочното и нееднозначно въздействие на държавната политика върху двете общности, предизвиканите ответни реакции и дълготрайните последици. Използвани са множество документи, с акцент върху недостатъчно включени в научно обръщение регионални архиви предимно от Южна България (Благоевград, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Кърджали) Стремешът е да се погледнат събитията както през призмата на властта и официалната пропагандна реторика, така и “отдолу”, да се даде думата и на пряко засегнатите и на странично наблюдавалите с техните собствени гласове. Основният принос на тази работа следва да се търси в очертаването на цялостна историко-антропологична рамка на твърде противоречив кръг от събития и процеси, оставили трайния си отпечатък върху съвременното българско общество.

От приносите на д-р А. Калъонски в областта на преподаването по история и изготвянето на модерни учебни помагала бих искал специално да открия участието му в Joint History Project (JHP), за изработване на общорегионално учебно помагало по история [*Teaching Modern Southeast European History, Alternative Educational Materials*, I-IV, ed. Chr. Koulouri et al., Center for Democracy and Reconciliation in Southeast Europe, Thessaloniki, 2005 / *Преподаване на съвременната история на Югоизточна Европа. Алтернативни учебни материали*, I-IV, София, 2012. Към момента, освен на английски, помагалото е издадено на всички балкански езици.

В заключение искам да отбележа, че кандидатът гл. ас. А. Кальонски участва в конкурса с научна продукция, която изцяло съответства на неговата тематика и направление. Научната продукция е актуална и разработена на високо научно равнище, а приносите са достатъчни за заемането на академичната длъжност „доцент”. Що се отнася до учебно-преподавателската дейност, гл. ас А. Кальонски се извява като ерудиран и компетентен академичен преподавател в академичната област н конкурса, което се доказва от цялата му академична кариера, качеството на публикациите, проведените специализации в престижни чуждестранни университети и авторитетът му сред академичната общност. Със своята научна продукция и учебно-преподавателска дейност кандидатът в конкурса гл. ас. Алексей Кальонски удовлетворява напълно законовите изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент”. Всичко това ми дава основание да гласувам положително за кандидатурата на гл. ас. д-р Алексей Кирилов Кальонски за заемане на академичната длъжност „доцент” по научно направление 2.2. История и археология (Нова история).

05. 08. 2014

Член на жури:

/проф. д-р Борислав Гаврилов/